

SZANOWNI PAŃSTWO – MIESZKAŃCY MIASTA BEŁCHATÓW I POWIATU BEŁCHATOWSKIEGO

WŚCIEKLIZNA

- Wścieklizna to jedna z najdłużej znanych i najniebezpieczniejszych chorób zakaźnych – ostrzega WHO.
- Jest zakaźną chorobą odzwierzęcą (zoonozą) wywoływaną przez wirusa z rodziny Rhabdoviridae.
- Wirus wścieklizny jest wrażliwy na wysoką temperaturę i światło słoneczne, ale jednocześnie jest wysoce odporny na niskie temperatury.
- Prowadzi do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. Główną przyczyną śmierci jest niewydolność oddechowa. Pomimo postępu medycyny, do dzisiaj nieznanym jest lek przeciwko wściekliznie.
- Wrażliwe są wszystkie gatunki ssaków, w tym ludzie.
- Na wściekliznę umiera na świecie 55 tys. osób w ciągu roku, ponad 99% przypadków śmiertelnych ma miejsce w Afryce, Azji i Ameryce Południowej.
- Rezerwuarem wścieklizny w Europie, w tym również w Polsce jest przede wszystkim lis rudy.

Zakażenie:

- Wirus wścieklizny przenosi się głównie poprzez kontakt śliny zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (pogryzienie),
- Okres inkubacji (od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych choroby) wynosi od kilku dni do kilku miesięcy i zależy m.in. od ilości wprowadzonego do organizmu wirusa, jego zjadliwości, wrót zakażenia (miejsca zranienia), charakteru (rozległości) ran oraz gatunku i wieku wrażliwego zwierzęcia,
- Choroba może mieć postać cichą lub szalową, a jej objawy są różne i zależą od gatunku,
- **Objawy u człowieka:** na początku w miejscu ukąszenia pojawia się przekrwienie, ból i przeczulica tkanek, a także mrowienie, pieczenie lub drętwienie. Często obserwuje się: stany podgorączkowe, bóle głowy (zlokalizowane głównie w okolicy potylicy), złe samopoczucie, nudności i wymioty. Następnie zaczyna rozwijać się pełny obraz kliniczny wścieklizny, pojawia się duża wrażliwość na światło i dźwięk, pobudzenie psychoruchowe, przeczulica skóry, omamy wzrokowe i słuchowe, wzrasta temperatura ciała oraz występuje łzawienie i ślinotok. W końcu pojawia się **najbardziej charakterystyczna cecha wścieklizny, czyli wodowstręt**, który charakteryzuje się bardzo bolesnymi kurczami mięśni jamy ustnej, gardła i krtani początkowo tylko przy picciu, następnie na sam widok wody, co powoduje, że ugaszenie pragnienia jest niemożliwe. Ponadto mogą wystąpić skurcze mięśni oddechowych, drżenia oraz drgawki. Oddech chorego staje się męczący i pojawia się sinica twarzy. Większość osób zakażonych wścieklizną umiera już w okresie pobudzenia, najczęściej podczas napadu drgawek. U niektórych osób po okresie pobudzenia występuje okres porażenia wiotkich i śpiączka, która doprowadza do zgonu.

- **Objawy u zwierząt:**

- psy - występuje niepokój, nadmierna pobudliwość, włóczęgostwo, spożywanie niejadalnych przedmiotów, wzmożony popęd płciowy, agresja, ochryple szczekanie, ślinotok, opadanie żuchwy z wypadaniem języka, zez, niedowłady kończyn i inne porażenia;
- koty - odnotowuje się podobne objawy jak u psów, przy czym zwierzęta chowają się, uciekają, nieustannie miauczą, zachowują się agresywnie, a śmierć poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn;
- zwierzęta dzikie - głównym objawem jest utrata wrodzonego lęku. Występuje także agresja przejawiająca się atakami na zwierzęta domowe, gospodarskie i ludzi

- **Postępowanie w przypadku ugryzienia przez zwierzę** - przemycie, dezynfekcja i opatrzenie rany, następnie natychmiastowe udanie się do lekarza.

PRZEBIEG U LUDZI	PRZEBIEG U ZWIERZĄT
<p>Choroba trwa do 10 dni</p> <p>FAZA ZWIASTUNÓW (2-5 dni) – złe samopoczucie, bóle głowy, bezsenność lub wzmożona senność, gorączka, uczucie drętwienia i pieczenia w miejscu pogryzienia, niepokój, drażliwość</p> <p>FAZA PORAŻEŃ – związana z zapaleniem mózgu: zaburzenia świadomości, omamy wzrokowe i słuchowe, wodowstręt (hydrophobia)</p> <p>FAZA ŚPIĄCZKI – kończąca się zgonem</p>	<p>Choroba trwa od 1 do 5 dni</p> <p>Charakteryzuje się przede wszystkim zmianą zachowania. Zwierzęta dotychczas spokojne stają się agresywne i odwrotnie.</p> <p>Dzikie zwierzęta trącą naturalną bojaźń przed ludźmi.</p> <p>Dodatkowo pojawiają się niedowłady i porażenia kończyn, zaburzenia potykania, wyciek śliny.</p> <p>Po tym okresie zwierzęta zdychają.</p>

OBOWIĄZKOWE SZCZEPIENIE PSÓW PRZECIWKO WŚCIEKLIZNIE – szczepimy psy w terminie 30 dni od ukończenia przez psa 3 m-ca życia, a następnie nie rzadziej niż co 12 m-cy od dnia ostatniego szczepienia.

Kto uchyla się od obowiązku ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliznie – podlega karze grzywny.

**Z poważaniem
Henryk Wojciechowski
PLW w Bełchatowie**